

REFERAT Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget 2022-2025 d. 11-06-2024

Mødedato Tirsdag d. 11. juni 2024 kl. 11:00

Mødested Musikskolen, Østre Landevej 6, Maribo

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden - 11. juni 2024.....	3
Orientering om halanalyse.....	4
Budgetopfølgning pr. 30. april 2024.....	6
Budget 2025 til 2028 - behandling af spareforslag.....	8
Landsbyklyngernes fremtid.....	9
Beslutning om principper for borgerinddragelse.....	11
Udkast til ny Sundhedspolitik.....	13
Sommerferieaktiviteter - Sportsråd Lollands forslag til ændring af kriterier og tilskudsmodel.....	15
Orientering om Dannelsesrygsækken og indsatsen på specialområdet.....	17
Åben orientering - 11. juni 2024.....	19
Lukket: Lukket orientering - 11. juni 2024.....	20
Lukket: Godkendelse af referat - 11. juni 2024.....	21

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden - 11. juni 2024

00.01.00-G01-17-23

Sagsfremstilling

Godkendelse af dagsorden til Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalgets møde den 11. juni 2024.

Beslutning

Fraværende: Leo Christensen
Godkendt.

Punkt 2: Orientering om halanalyse

04.04.00-A00-2-24

Sagsresumé

Ifølge budgetforliget for budget 2024 fik udvalget til opgave at lave en strategi for fremtidens haller i Lolland Kommune. I denne sag orienteres om den analyse og de data den endelige rapport vil indeholde, som skal danne grundlag for en tilpasning på området. Udvalget fremlægges også plan for borgermøder og revideret procesplan til godkendelse.

Sagsfremstilling

I Budgetforlig 2024 står, at der skal udarbejdes en halstrategi i Lolland Kommune.

Det indledende arbejde er i gang og der foregår pt. en kortlægning og analyse af kommunens idrætsfaciliteter, som udvalget også er briefet om på deres 12-12 seminar i april 2024.

Der tages udgangspunkt i den analyse, der er foretaget af kommunens samlede bygningsmasse samt den eksisterende halanalyse fra 2020 som opdateres med nyeste oplysninger. Desuden er der en grundig brugerinddragende proces. Rapporten med halanalysen skal danne grundlag for den besparelse på 1,5 mio. kr. der skal udmøntes i 2025 ligesom den skal danne rammen for en kommende halstrategi og det politiske arbejde med at prioritere og sætte retning for drift og udvikling af faciliteterne de kommende år.

I rapporten indgår alle kommunale, privatejede og selvejende haller som er beliggende i kommunen, såvel skolehaller, og gymnastiksale som sportshaller indgår. I vedhæftede bilag kan ses hvilke faciliteter det drejer sig og hvilke faciliteters brugere, der har fået fremsendt et statusark med spørgerammen fra masterplanen.

Orientering om status på inddragelse via statusark

- - Der er fremsendt statusark til 138 foreninger i 23 Haller
  - Der kommer løbende svar retur fra foreningerne. Svarprocenten er pt. 34%
  - Samlet svar fra foreningerne er modtaget for Svanevig centeret, Ravnsborghallen og Sandby Kulturhus

De indkomne svar repræsenterer hovedsageligt de større foreninger med medlemstal af en vis volume.

Tids- og procesplan (opdateret udgave er vedhæftet)

På udvalgets 12-12 seminar blev det aftalt, at borgermøderne skulle foregå umiddelbart eftersommerferien i stedet for i juni måned. Der er samtidig ændret to ting i tids- og procesplanen.

1) Der er tilføjet en ekstra udvalgsbehandling af sagen vedr. idrætsfaciliteterne. - på udvalgets møde ultimo september. Grunden hertil er, at den færdige rapport skal fremlægges for udvalget i august, hvorefter der holdes borgermøder i slut august. På disse møder kan der komme nye oplysninger til sagen.

Først herefter skal udvalget ultimo september behandle sagen inkl. de input, der måtte komme fra borgermøderne. Når der er truffet beslutning på september-mødet sendes sagen i høring.

2) Som følge af ovennævnte ekstra udvalgsbehandling er høringsperioden ændret fra 8 uger til 6 uger, så opfølgning kan nås inden sagen kommer til endelig behandling med høringssvar i december 2024.

Rapportens indhold - herunder valgte kriterier/fokuspunkter fra 12-12

- brug
- stand
- økonomi
- mindre beskrivelse af faciliteten
- prognose og gis-kort
- oprids af den enkelte hals match på udvalgte fokuspunkter:
  - Belægningsgrad
  - Efterspørgsel
  - Økonomi (drift/anlæg, historisk og fremtid)
  - Handicaptilgængelighed
  - Nærhed til skole/dagtilbud
  - Socialt arbejde/ansvar
  - Befolkningstæthed
  - Geografisk spredning

Borgermøder/klyngemøder

Det er besluttet på udvalgsrådet i februar 2024, at der skal ske yderligere brugerinddragelse med ikke bare ét men i alt fire borgermøder - nemlig ét møde i hver af klyngernes geografi.

Det foreslås, at der holdes borgermøde:

- 20.8.2024 i Ravensborghallen (Nordvest - herunder Sandby og Fejø),
- 21.8.2024 i Rudbjerghallen (Sydvest - herunder Nakskov),
- 27.8.2024 i Rødbyhavn Sportshal (Sydøst - herunder Holeby, Errindlev og Rødby) og
- 28.8.2024 i Østoftehallen (Midtjylland - herunder Søllested, Stokkemarke, Bandholm og Maribo)

I formidlingen af borgermøderne er det vigtigt at være tydelig omkring, hvad vi forventer at få ud af mødet og hvad de fremmødte kan forvente at få præsenteret og få indflydelse på.

Der lægges op til at borgermøderne er informations- og dialogmøder som skal indeholde:

- Kort oplæg om rapportens indhold - især fakta om alle haller, befolkningsprognoser og GIS-kort
- Arbejdsgrupper der skal arbejde med
  - hvordan man kan optimere brugen af kommunens haller
  - hvad har afstand af betydning
  - hvad er en god hal
  - betyder det noget om idrætsfaciliteten i nærområdet er en selvejende hal
  - hvad er vigtigt at vi tager med i beslutningsfasen

Indstilling

Administrationen indstiller, at udvalget tager orienteringen til efterretning og desuden godkender:

1. den i sagsfremstillingen beskrevne plan for klyngemøder/borgermøderne og
2. den reviderede udgave af tids- og procesplanen - herunder den forkortede høringsperiode fra 8 til 6 uger.

Beslutning

Fraværende: Leo Christensen

Godkendt.

Behandlingsplan

Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget

Bilag

Oversigt over idrætsfaciliteter

Halanalyse proces og tidsplan udkast –tilpasset ny.xlsx

Punkt 3: Budgetopfølgning pr. 30. april 2024

00.30.00-G01-31370-23

Sagsresumé

Sagen omhandler årets anden budgetopfølgning pr. 30. april 2024.

Sagen er en beslutningssag.

Sagsfremstilling

Budgetopfølgningen er udarbejdet for perioden 1. januar til 30. april 2024. Det er årets anden opfølgning, og den indeholder dels udviklingen i årets første fire måneder og dels forventningerne til hele 2024.

Økonomi

Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget.

Der forventes et regnskabsresultat på 77,3 mio. kr., hvilket holdt op imod korrigeret budget svarer til et mindreforbrug på 8,7 mio. kr.

Der forventes på nuværende tidspunkt en samlet budgetoverførsel til 2025 på 9 mio. kr. svarende til de foreslåede overførsler fra 2023. Det er erfaringsmæssigt bedste skøn at tage udgangspunkt i overførslerne fra året før så tidligt på året.

Generelt Lolland Kommune

Lolland Kommunes driftsresultat før renter forventes i 2024 at udgøre et overskud på godt 120 mio. kr., se tabellen nedenfor.

Driftsresultat	Oprindelig budget	Forventet regnskab	Forventet afvigelse
Indtægter (skatter og tilskud)	-4.120	-4.115	5
Driftsudgifter	3.996	3.995	-1
Driftsresultat før renter	-124	-120	4

Driftsoverskuddet på 120 mio. kr. er knap 4 mio. kr. mindre end forventningen i oprindeligt budget, hvor forventningen var et overskud på 124 mio. kr.

Årsager til, at driftsoverskuddet forventes nedjusteret med knap 4 mio. kr.

Forventede mindreudgifter på overførselsområderne	-27
Forventede merudgifter på serviceområderne	26
Forventede mindreindtægter på skatter og tilskud	5
Forventet afvigelse	4

I forhold til budgetopfølgningen 29. februar, hvor der forventedes et driftsoverskud på 137,1 mio. kr., er det nu forventningen, at overskuddet bliver 16,8 mio. kr. lavere, hvilket betyder, at driftsoverskuddet vil ende på 120,3 mio. kr. Når overskuddet før renter nedjusteres med 16,8 mio. kr. i forhold til sidste budgetopfølgning, skyldes det primært et forventet merforbrug på Børne- og Skoleudvalget på 17,3 mio. kr. set i forhold til det oprindelige budget. Det forventede merforbrug på området kan dels henføres til en væsentlig budgetoverskridelse på dagtilbudsområdet og dels til en ligeså væsentlig overskridelse på anbringelsesområdet på grund af flere anbringelser. Der vil på dagtilbudsområdet blive fulgt op på de iværksatte tiltag, og såfremt udviklingen på anbringelsesområdet fortsætter, vil der skulle foreslås en tillægsbevilling ved førstkommande budgetopfølgning.

Der ventes på nuværende tidspunkt en samlet driftsoverførsel til 2025 på næsten 60 mio. kr., hvilket er 4 mio. kr. mindre end overførslerne fra 2023 til 2024.

Da anlægsudgifterne forventes at blive knap 98 mio. kr. højere end oprindeligt budgetteret, vurderes det, at det samlede regnskabsresultat efter renteudgifter og anlæg vil blive et underskud på 84,8 mio. kr. Det er 101 mio. kr. lavere end oprindeligt budgetteret.

Drift

De samlede driftsudgifter skønnes at udgøre 3.995 mio. kr. i 2024. Det svarer stort set til oprindeligt budget.

Forventningerne til driften på de enkelte udvalg fremgår af det vedlagte bilag, men det skal nævnes, at der forventes mindredgifter henholdsvis på Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget på 19,1 mio. kr. og på Social- og Arbejdsmarkedsudvalget på 15,2 mio. kr. og merudgifter på Børne- og Skoleudvalget på 15,6 mio. kr., Klima-, Teknik- og Miljøudvalget på 8,3 mio. kr. og på Økonomi- og Erhvervsudvalget på 10,7 mio. kr. Alle tal skal ses i forhold til det oprindelige budget.

Der foreslås tillægsbevillinger på i alt 6,3 mio. kr., hvoraf de 1,8 mio. kr. finansieres af bevillingsreserven og de resterende midler på 4,5 mio. kr. finansieres af kassebeholdningen.

Tillægsbevillingerne på de 4,5 mio. kr., der finansieres af kassen, omhandler pris- og lønfremskrivning på alle udvalg på grund af højere pris- og lønskøn for året.

På baggrund af forventningerne i budgetopfølgningen ser det ud til, at regnskabet vil ligge 26 mio. kr. over kommunens serviceramme. Det forventes dog, at servicerammen vil blive forhøjet i forbindelse med økonomaftalen på grund af øget skøn for priser og lønninger. Udviklingen i serviceudgifterne skal imidlertid følges nøje for at sikre overholdelse af kommunens serviceramme.

Anlæg

Der forventes anlægsudgifter på 189,5 mio. kr. i forhold til et korrigeret budget på 212,4 mio. kr.

De forventede anlægsudgifter er steget med 76,3 mio. kr. siden sidste budgetopfølgning, hvor forventningen var 113 mio. kr.

Erfaringsmæssigt er der på nuværende tidspunkt som regel stor usikkerhed om anlægsudgifternes størrelse, idet forventningerne sædvanligvis er væsentligt højere end de endelige regnskabstal.

Der foreslås en tillægsbevilling på 2,5 mio. kr. vedrørende loftsplader og belysning i Nakskov Svømmehal. Der er indkommet et enkelt bud på opgaven, der er væsentligt dyrere end antaget.

Indtægter

Der foreslås en tillægsbevilling på 72.000 kr. på tilskud og udligning grundet en kollektiv modregning i bloktilskuddet.

Likviditet

Den gennemsnitlige likviditet udgør knap 149 mio. kr. ved udgangen af april måned. Det er vurderingen, at likviditeten vil være faldet til cirka 98 mio. kr. ved årets udgang.

Det skal bemærkes, at mange ting påvirker udviklingen i gennemsnitslikviditeten såsom fx yderligere lånoptag, reelt anlægsforbrug og den årlige midtvejsregulering, der sidste år tilførte Lolland Kommune næsten 55 mio. kr.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Lolland Kommunes principper for økonomistyring.

Indstilling

Administrationen indstiller:

1. at der gives tillægsbevilling på 0,3 mio. kr. vedrørende opskrivning af budget 2024 på grund af højere pris- og lønskøn for året til Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget.
2. at Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget indstiller budgetopfølgning pr. 30. april 2024 godkendt i Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet.

Beslutning

Fraværende: Leo Christensen

Godkendt.

Behandlingsplan

Sagen afgøres af byrådet

Bilag

Budgetopfølgning 30. april 2024_

Sammenfatningsskema 2024

Punkt 4: Budget 2025 til 2028 - behandling af spareforslag

00.30.00-A00-1-24

Sagsresumé

Sagen omhandler forslag til besparelser i budget 2025 til 2028, hvor udvalget med afsæt i det vedlagte sparekatalog skal drøfte og prioritere, hvilke forslag der skal indgå i det videre arbejde med dannelse af budget 2025 og overslagsårene. Sagen er en beslutningssag.

Sagsfremstilling

Denne sag er et led i arbejdet med at danne Lolland Kommunes budget for 2025 til 2028.

Fagudvalgene har på møderne fra den 10. til den 12. juni en indledende behandling af forslag til besparelser i budget 2025 og årene frem. Det er en væsentlig ubalance i overslagsår 2025 for det vedtagne budget i 2024, der ligger til grund for spareforslagene. Ubalancen svarer på nuværende tidspunkt til knap 160 mio. kr., men kan ændre sig løbende i takt med, at der kommer nye skøn for priser og lønninger, korrektioner af teknisk karakter med mere.

På indeværende møde skal udvalget have de indledende drøftelser og foretage de begyndende prioriteringer af dels de fremlagte besparelsesforslag og dels enkelte forslag til tekniske ændringer.

Efter en indledende behandling af spareforslagene på aktuelt møde vil fagudvalgene genbehandle spareforslagene inklusive udtalelser fra MED-organisationen og medarbejderne i øvrigt på møderne fra den 12. til den 15. august med indstilling til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Processen er herefter, at fagudvalgene på møderne fra den 2. til den 5. september behandler udvalgenes egne budgetforslag herunder

- budgetforslag inklusive tekniske korrektioner
- målsætninger på udvalgets område
- takster på udvalgets område
- budgetbemærkninger
- sparekatalog inklusive udtalelser fra MED-organisationen og medarbejderne i øvrigt.

Lolland Kommunes samlede budgetforslag førstebehandles i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 12. september og i byrådet den 19. september. Andenbehandling af budgetforslaget sker i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 3. oktober og i byrådet den 10. oktober 2024.

Høring/Udtalelse

Sparekataloget er sendt til udtalelse i MED-organisationen og blandt medarbejderne i øvrigt den 30. maj 2024.

Udtalelserne vil indgå første gang i forbindelse med genbehandling af spareforslagene på fagudvalgenes møder fra den 12. til den 15. august.

Det samlede budgetforslag sendes til udtalelse og i høring den 30. august med frist for svar den 17. september.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget drøfter og prioriterer spareforslagene på udvalgets område og beslutter, hvilke forslag til besparelser og til budgetændringer, der skal indgå i det videre budgetarbejde frem til en budgetvedtagelse.

Beslutning

Fraværende: Leo Christensen

Forslag 126 "Afvikling af Dige-centret" og forslag 58 "Afvikling af Rødbyhavn Bibliotek" fjernes fra sparekataloget, idet forslagene indgår i fremtidig proces. Vagn Holse Pedersen ønsker, at forslagene fastholdes i sparekataloget.

Øvrige forslag går videre i budgetprocessen.

Behandlingsplan

Sagen afgøres af Fritids-, Kultur og Folkesundhedsudvalget.

Bilag

Sparekatalog budget 2025 til 2028

Punkt 5: Landsbyklyngernes fremtid

18.15.00-A08-7-20

Historik

I august 2020 besluttede FKF-udvalget og Byrådet, at der skulle etableres Landsbyklynger i Lolland Kommune. Etablering af Landsbyklynger var et forsøg på at understøtte muligheden for at leve et aktivt og indholdsrigt liv uden for de større byer under overskriften ”Landsbyer står stærkere, når de står sammen”.

Udgangspunktet blev DGI og RealDanias definition på en landsbyklynge ”et samarbejde på tværs af landsbyer, som styrker hele området og understøtter det gode og aktive liv på landet” og i Lolland Kommune blev indgangen til landsbyklyngerne foreningslivet.

Målet var et tæt samarbejde på tværs af landsbyer mellem engagerede ildsjæle, hvor man stod sammen om at skabe en positiv udvikling og sætte fælles mål inden for natur, kultur og fritidslivet med en fælles fortælling for hele området i Landsbyklyngen.

Fra politisk side var der særligt et ønske om, at kriteriet ’Samarbejde på tværs’ fra Masterplanen, skulle være et omdrejningspunkt for klyngesamarbejde. I kriteriet lægges op til at faciliteter vurderes ud fra dens mulighed for at understøtte samarbejdet på tværs af lokalsamfund.

Fire geografiske områder tegnede landsbyklyngerne i Lolland Kommune. For hver landsbyklynge blev nedsat en styregruppe af foreningsrepræsentanter og der blev afsat 900.000 kr. til indsatser i hver klynge.

Sagsresumé

I denne sag skal der tages stilling til Landsbyklyngernes fremtid og til hvordan de resterende midler, der er afsat til Landsbyklyngernes initiativer, skal disponeres.

Sagsfremstilling

Landsbyklyngernes etablering skete i tiden med restriktioner for COVID- 19. Procesplanen viste sig at være alt for ambitiøs og mange af styregruppemedlemmerne havde svært ved at finde fællesnævner for samarbejdet og se sig selv i et fællesskab på tværs af de større geografiske afstande. Stor udskiftning i nogle af styregrupperne var også en udfordring. I vedhæftede status fra 2023 beskrives flere af de udfordringer styregrupperne har kæmpet med.

Styregruppemedlemmerne er alle frivillige i deres lokalområde og har til trods for de nævnte udfordringer lagt kræfter og engagement i projektet. I alle 4 landsbyklynger har der været indsatser i forskellig størrelsesorden, som også er beskrevet i bilaget. De frivillige styregruppemedlemmer har lagt kræfter i arbejdet men er også dybt involveret i mange andre poster i deres lokale forening og/eller landsby.

Det er administrationens vurdering at kommunal facilitering af styregruppemøder og projekter er nødvendig, hvis det brede samarbejde i klyngerne skal blomstre. Pt. er kun Midtllandsklyngen selvkørende og samarbejder på tværs af klyngens geografi om større events for klyngens borgere. Deres næste arrangement er et natur/kultur-event til august i samarbejde med Østofte Landsbyordning. Enkelte landsbyklynger har igangværende aktiviteter, som udføres af andre frivillige, der ikke er afhængig af styregrupperne. Disse aktiviteter forventes fuldført i 2024.

Samlet set er det dog administrationen og Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalgets vurdering, at de ressourcer der lægges i Landsbyklyngeprojektet ikke står mål med de ønskede resultater og det anbefales, at Landsbyklyngerne som kommunalt projekt bringes til ophør.

Såfremt det vedtages politisk, skal midler afsat til de igangværende aktiviteter i klyngereggi reserveres til at fuldføre aktiviteterne og foreningerne henvises til at der fremadrettet kan søges tilskud til projekter i puljen Det gode liv på Lolland eller evt. Frie Kulturmidler.

Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget skal beslutte hvordan de resterende 2,2 mio. kr. skal disponeres.

På udvalgets 12-12 seminar blev flere scenarier drøftet og i forlængelse af disse drøftelser anbefaler administrationen, at de resterende midler afsættes til initiativer i forbindelse med den fremtidige halstruktur.

Økonomi

Ud af de 3,6 mio. kr. der blev afsat til initiativer i Landsbyklyngerne er der ca. 2,5 mio. kr. tilbage.

De fordeler sig således:

660.000 kr. i Nordvest

480.000 kr. i Midtllolland (heraf er afsat 50.000 kr. til projekt)

645.000 kr. i Sydvest (heraf er afsat 30.000 kr. til projekt)

695.000 kr. i Syddøst (heraf er afsat 180.000 kr. til projekter)

Hvis alle projekter gennemføres er der reelt ca. 2,2 mio. kr. tilbage.

Indstilling

Administrationen indstiller,

1. at projektet vedrørende Landsbyklynger i Lolland Kommune bringes til ophør og
2. at de resterende midler på ca. 2,2 mio. kr. afsættes til initiativer i forbindelse med den fremtidige halstruktur.

Beslutning

Fraværende: Leo Christensen
Godkendt.

Behandlingsplan

Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget
Økonomi- og Erhvervsudvalget
Byrådet

Bilag

Landsbyklynger i Lolland Kommune - status marts 2023

Punkt 6: Beslutning om principper for borgerinddragelse

00.16.00-P20-1-23

Historik

I den politiske aftale for 2022-2025 står, at der skal arbejdes med borgerinddragelse og medborgerskab. Det skal være lettere for borgerne at være aktive i dialogprocesser og høringer og derfor har Fritids-, Kultur og Folkesundhedsudvalget fået til opdrag at udarbejde forslag til inddragelsesprocesser til inspiration for arbejdet i alle kommunens udvalg.

I september 2021 har Økonomiudvalget besluttet at indføre muligheden for at oprette borgerforslag, som det kendes fra Folketinget. Opnår et forslag tilstrækkelig støtte, skal det sættes på dagsordenen på et åbent byrådsmøde. Muligheden for at oprette borgerforslag i Lolland Kommune blev implementeret primo 2023.

Foruden muligheden for borgerforslag gør Lolland Kommune allerede brug af borgerinddragende processer i større eller mindre grad i form af borgermøder, høring af råd og nævn samt høringer på lolland.dk. Men overordnet er der ikke taget stilling til formålet med borgerinddragelse og hvilken grad af beslutningskompetence, som politikere og administration vil lægge ud til borgerne.

For at blive klogere på hvad borgerinddragelse er, hvad der er de største udfordringer i borgerinddragelse og hvad det kræver af politikere og administration, har Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget hentet inspiration fra Center for Borgerdialog på deres 12-12 seminar i slutningen af maj 2023.

Når der snakkes 'borgerinddragelse' i denne sammenhæng henvises der til processen, hvor borgeres meninger og bidrag vægtes højt og at de derfor har mulighed for at komme med input og ideer eller blive inddraget i kommunale beslutningsprocesser.

På baggrund af input fra 12-12 seminaret foreslås, at der forud for enhver borgerinddragende proces i Lolland Kommune skal overvejes følgende 5 H'er:

- HVAD skal borgerne inddrages i? Og hvad er indflydelsesrummet? Se indflydelsestrappen i bilaget.
- HVORFOR skal borgerne inddrages? Der skal ske en afklaring af det reelle formål med at lave en inddragende proces.
- HVEM skal inddrages? Hvem er målgruppen?
- HVORNÅR i processen skal borgerne inddrages? I idéfasen, i implementeringsfasen eller i driftsfasen?
- HVORDAN skal inddragelsen foregå? Hvilken metode skal man bruge set i forhold til den opgave man står overfor?

Borgerinddragelse kræver god tid og planlægning fra administrationens side og det kræver ressourcer at lave en ordentlig opfølgning på de inddragende processer.

Desuden er det vigtigt, at der sker en forventningsafstemning i den måde hvorpå borgerinddragelse formidles. Der skal være god information til borgerne om hvor meget, der er besluttet på forhånd og hvor stor indflydelse, de reelt kan forvente at få.

Man kan overveje om man skal gå væk fra den generelle term 'Borgermøde' og i stedet for navngive de involverende processer, så de indikerer hvor på Indflydelsestrappen man befinder sig - f.eks. 'Borgerinformation om...', 'Borgerdialog om...' osv.

Dermed undgås uindfrie forventninger om, hvor høj grad af mulighed man som borger har for at få idéer og input i spil. Ønsker udvalget at arbejde videre med 'de 5 H'er' kan der udarbejdes en pamflet, hvor hvert punkt udfoldes yderligere med nogle anbefalinger. Principper og anbefalinger kan formidles digitalt på lolland.dk og kommunens Intra, så både politikere og administration bliver bekendt med dem. Ligeledes kan fagudvalg have borgerinddragelsesprincipperne på dagsorden, så der drages læring af afprøvede processer og der løbende sættes fokus på de gode processer.

Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget kan overdrage principper og anbefalinger til Byrådet på et temamøde ultimo 2023/primo 2024.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget beslutter, at der skal arbejdes videre med principperne for hvordan, der skal arbejdes med borgerinddragelse i Lolland Kommune.

Beslutning truffet 07.09.2023 af Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget

Godkendt – der blev nedsat en arbejdsgruppe, der folder principperne yderligere ud.

Supplerende sagsfremstilling

Supplerende sagsfremstilling Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalgets møde 11. juni 2024

Arbejdsgruppen, repræsenteret ved A, V og Lokallisten, har arbejdet med mulige scenarier for, hvordan man bedst kan lave guidelines for arbejdet med borgerinddragende processer. Her er trukket på viden fra Center for Borgerdialog, fra bogen 'Borgerinddragelse i praksis' og der er skævet til hvordan det gøres i andre kommuner.

Konklusionen er, at det ikke er muligt at anvise én bestemt metode eller tilgang for, hvordan man skal arbejde med borgerinddragelse - der findes ingen facitliste for at opnå en succesfuld proces.

Omfang, indhold, lovgivning mm. er forskellig fra gang til gang, og man kan derfor kun arbejde med inspiration til hvordan man skal tilgå arbejdet med borgerinddragelse.

Administrationen har udarbejdet forslag til en lille politik med principper for borgerinddragelse, som man er nødt til at forholde sig til for hver eneste opgave, man står overfor - både før, under og efter processen med borgerinddragelse. Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget blev præsenteret for pjecen på deres 12-12 seminar 2024.

Hvis pjecen med principper og inspiration godkendes, vil der sættes ind på kommunikationsdelen for at udbrede kendskabet til hvordan politikere og administration bør forholde sig i borgerinddragende processer.

Følgende kommunikationsplan foreslås:

Eksternt

- Der laves en pressemeddelelse
- Der oprettes en side med information på lolland.dk
- Der oprettes en nyhed på lolland.dk.

Internt

- Der oprettes et område på kommunens interne digitale platform Intra
  - den vedhæftede pjece/politik lægges op
  - der lægges yderligere information som f.eks. inspiration til metodevalg, kommunikationsplan, vidensdeling med gode eksempler og råd samt hvad der fungerede dårligt
  - links til kilder
  - kontaktoplysning på ansatte der har erfaring med borgerinddragelse
- Der lægges en nyhed på forsiden af Intra, der kan lede folk ind på siden
- Den vedhæftede pjece og 'onepager' deles ud relevante steder i organisationen.

Indstilling

Administrationen indstiller, at vedhæftede principper vedrørende borgerinddragelse i Lolland Kommune godkendes

Beslutning

Fraværende: Leo Christensen

Godkendt.

Sendes til orientering i de øvrige fagudvalg.

Principperne evalueres efter ca. 1 år.

Behandlingsplan

Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget

Økonomi- og Erhvervsudvalget

Byrådet

Bilag

Principper for borgerinddragelse i Lolland Kommune

Borgerinddragelse - onepager

Punkt 7: Udkast til ny Sundhedspolitik

29.30.04-P22-1-24

Sagsresumé

Med baggrund i Budgetforlig 2023 skal der udarbejdes en ny og bred sundhedspolitik.

Processen er initieret af Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget samt Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget, som i samarbejde med de øvrige udvalg skal arbejde for en bred sundhedspolitik, der kan udmøntes inden for kommunens kerneopgaver, og de rammer der er til rådighed.

Der præsenteres et udkast til ny Sundhedspolitik.

Administrationen lægger op til at Sundhedspolitikken drøftes og derefter sendes til høring i alle udvalg, nævn og råd i perioden frem til 30. september 2024.

Efter endt høringsperiode sendes den endelige sundhedspolitik til godkendelse i Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget, Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget og dernæst videre til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Sagsfremstilling

Med baggrund i Budgetforlig 2023 skal der udarbejdes en ny og bred sundhedspolitik.

Processen er initieret af Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget samt Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget, som i samarbejde med de øvrige udvalg skal arbejde for en bred sundhedspolitik, der kan udmøntes inden for kommunens kerneopgaver, og de rammer der er til rådighed.

Politikken skal tage udgangspunkt i en bred definition af sundhed og vil spænde over de forebyggende generelle indsatser, der udvikles i samarbejde med foreninger, frivillige og andre aktører, og til de mere fagspecifikke opgaver i det primære sundhedsvæsen. Sundhedspolitikken skal danne ramme og sætte retning, og vil være et anliggende for alle fagudvalg.

Beslutninger om indsatser og opgaver forankres i det enkelte fagudvalg og udmøntes i det enkelte sektorområde.

Senest har processen for udarbejdelse af en ny sundhedspolitik være behandlet på Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalgets møde 15. november og Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalgets møde 16. november 2023.

Følgende temaer indgår i sundhedspolitikken:

- Foreningsliv – fællesskab, aktivitet og bevægelse
  - Eksisterende tilbud – synliggørelse, kommunikation og formidling
  - Mental trivsel og fællesskaber
  - Strukturer og rammer
  - Kost og ernæring – sunde valg
  - Sundhedsområdet og sundhedsvæsenet – bedre og lige adgang
- Høring /udtalelse

I vedhæftede bilag findes udkast til den nye Sundhedspolitik.

Administrationen lægger op til at Sundhedspolitikken drøftes og derefter sendes til høring i alle udvalg, nævn og råd i perioden frem til 30. september 2024.

Efter endt høringsperiode sendes den endelige sundhedspolitik til godkendelse i Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget, Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget og dernæst videre til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet

Høring/Udtalelse

Sundhedspolitikken sendes til høring i alle udvalg, nævn og råd i perioden frem til 30. september 2024

Indstilling

Administrationen indstiller, at vedhæftede version af ny sundhedspolitik drøftes og sendes i høring.

Beslutning

Fraværende: Leo Christensen

Godkendt.

Sendes til orientering i de øvrige fagudvalg. Principperne evalueres efter ca. 1 år.

Behandlingsplan

Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget

Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget

Bilag

Punkt 8: Sommerferieaktiviteter - Sportsråd Lollands forslag til ændring af kriterier og tilskudsmodel

18.16.00-A26-1-24

Sagsresumé

Aktiv sommerferie har igennem flere år været et tilbud til kommunens børn og unge, hvor de i skolernes sommerferie har mulighed for at tilmelde sig forskellige aktiviteter indenfor idræt, kreativitet, sociale fællesskaber og arrangementer. Sportsråd Lolland står for koordinering af sommerferieaktiviteterne.

Sportsråd Lolland har efter en evaluering af sidste års sommerferieaktiviteter indsendt forslag til ændringer af kriterierne for sommerferieaktiviteterne og beregningen af tilskud hertil. Udvalget skal i denne sag dermed tage stilling til disse ændringsforslag.

Sagsfremstilling

Kommunens foreninger og aktører kan via tilmelding til Sportsråd Lolland udbyde deres aktivitet i sommerferien. Alle foreninger der er med i programmet honoreres med et tilskud fra sommerferieaktivitetspuljen. Tilskuddet er forskelligt fra forening til forening og har til og med 2022 været afhængig af antallet af deltagertimer.

I 2023 blev det på henholdsvis Folkeoplysningsudvalgets møde den 1. februar 2023 og efterfølgende Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalgets møde den 9. februar 2023, besluttet at ændre den hidtidige tilskudsmodel fra at være afhængig af antallet af deltagertimer til at være afhængig af antallet af aktivitetsdage. Ændringen skete blandt andet som følge af en stor budgetbesparelse på sommerferieaktivitetspuljen samt for at skabe en skarpere transparens af tilskudsfordelingen og for at mindske Sportsråd Lollands tidskrævende kontrol af indsendte data fra foreningerne før der kunne laves en tilskudsberegning.

Den nuværende tilskudsmodel og kriterier for sommerferieaktiviteterne er:

Tilskuddet tager udgangspunkt i **antallet af aktivitetsdage**.

Tilskuddet fordeles forholdsmæssigt og efter en beregning af **antal dage** hos alle deltagende foreninger.

Ud fra foreningernes samlede antal dage og budgetrammen beregnes hvor mange **kr. pr. dag**, foreningerne kan få tildelt.

- Der gives højst tilskud til 10 aktivitetsdage
- Der gives højst 10.000 kr. i tilskud
- Foreninger med deltagerbetaling over 200 kr. kan ikke modtage tilskud (men kan godt være med i programmet)

Sportsråd Lollands forslag til ændringer af nuværende tilskudsmodel og kriterier:

Tilskuddet tager udgangspunkt i **antallet af aktivitetstimer**.

Tilskuddet fordeles forholdsmæssigt og efter en beregning af **antal timer** hos alle deltagende foreninger.

Ud fra foreningernes samlede antal timer og budgetrammen beregnes hvor mange **kr. pr. time**, foreningerne kan få tildelt.

- Der gives højst 10.000 kr. i tilskud
- Foreninger med deltagerbetaling gives højst 5.000 kr. i tilskud
- Foreninger modtager 1.000 kr. i tilskud, hvis der er tilmelding men ingen møder op

Tilskudsberegningen for 2023 og 2022 er vedhæftet som bilag. 2023 tager udgangspunkt i antallet af aktivitetsdage. 2022 tager udgangspunkt i antallet af aktivitetstimer. Grundet budgetbesparelse på puljen i 2023 og fordi foreningerne og beregningsgrundlaget ikke er det samme i de to år, er det vanskeligt at sammenligne de to beregningsmodeller 1:1.

Økonomi

Der er budgetteret 141.000 kr. til afholdelse af sommerferieaktiviteter i 2024.

Sportsråd Lolland modtager 10.000 kr. årligt for at administrere opgaven omkring planlægning af sommerferieaktiviteterne.

Af de 141.000 kr. kan der maksimalt bruges 3.000 kr. til PR.

Sommerferieaktivitetspuljen udgør i 2024 ca. 128.000 kr. (141.000 kr. fratrukket 10.000 kr. og maksimalt 3.000 kr.)

Høring/Udtalelse

Sportsråd Lolland

Indstilling

Administrationen indstiller, at Fritids-, Kultur og Folkesundhedsudvalget tager stilling til, hvorvidt Sportsråd Lollands forslag til ændringer af kriterier og tilskudsmodel skal godkendes, således at disse er gældende for sommerferieaktiviteterne i 2024 og fremadrettet.

Beslutning

Fraværende: Leo Christensen
Godkendt.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Folkeoplysningsudvalget, den 14. maj 2024, punkt 2:

Fraværende: Merete Meyer, Jytte Smith-Sivertsen og Mie Hansen.

Folkeoplysningsudvalget anbefaler, at Sportsråd Lollands forslag til ændringer af kriterier og tilskudsmodel godkendes således, at disse er gældende for sommerferieaktiviteterne i 2024 og fremadrettet.

Behandlingsplan

Folkeoplysningsudvalget
Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget

Bilag

17. april 2024 - Sportsråd Lollands forslag til ændringer i SFA tilskudsmodel

SFA tilskudsfordeling 2023 - Baseret på antal aktivitetsdage

SFA tilskudsfordeling 2022 - Baseret på antal aktivitetstimer

Punkt 9: Orientering om Dannelsesrygsækken og indsatsen på specialområdet

20.00.00-A00-1-19

Sagsresumé

I sagen orienteres om Dannelsesrygsækken – et projekt for facilitering af dannelses- og læringsrettede kulturforløb under principperne for åben skole. Dertil gives en status på Kulturtjenestens indsats for kulturelle dannelses- og læringsforløb rettet mod specialområdet.

Sagsfremstilling

Kulturtjenesten har siden 2019, sammen med tjenestens kulturaktører, Skole & Dagtilbud samt Kultur & Fritid i de to kommuner, gjort kultur og dannelse til en obligatorisk del af læringen for alle kommunale skole- og dagtilbudsbørns. Projektet og ordningen hedder Dannelsesrygsækken og er faste tilbud udviklet specifikt til børnenes alder og klassetrin. Et Dannelsesrygsækforløb foregår hos den respektive kulturaktør. Inden børnene kommer ud og oplever forløbet forbereder de sig på dagen sammen med deres voksne vha. det udviklede læringsmateriale.

Kulturaktøren tager dernæst børnene igennem dagen, som kan indeholde alt fra steampunk-gådeløsning hos Middelaldercentret til samskabelsen af teaterforestillinger omhandlende store og relevante temaer i ungdomslivet, f.eks. identitet, seksualitet eller fattigdom. I perioden efter forløbet arbejder børnene og deres voksne videre med temaerne, oplevelserne og indholdet fra forløbene.

Kulturtjenestens aktører er:

Ensemble Storstrøm, Middelaldercentret, Museum Lolland-Falster, Fuglsang Kunstmuseum, Teatret Masken, Kulturfabrikken, Naturlandet, Lolland Bibliotekerne, Lolland Musikskole, Guldborgsund Musikskole Guldborgsund Bibliotekerne, Krokodille Zoo, Folkekirkens Skoletjeneste og REFA's skoletjeneste.

Deltagelse er obligatorisk for kommunens offentlige skoler og dagtilbud. Over 6.000 børn deltager årligt i Dannelsesrygsækken forløb til almenområdet gennem dagtilbud og skole.

I Lolland Kommune er der 100 klasser fra 0.- 9. klassetrin. Der er i alt ca. 2.000 børn på skoleområdet. På dagtilbudsområdet når kulturen ud til alle børn fra 2-6 år. Her er samlet ca. 1.200 børn på tværs af vuggestuer og dagplejere.

Kulturtjenesten arbejder med en kommunikationsindsats, hvor forløb følges og optages på video til markedsføringsbrug. Se video fra Museum Lolland-Falsters forløb for 7. klasser på Reventlowmuseet via linket i bilaget til denne sag.

Tilbud til specialområdet

Senest er der også udviklet en indsats til børn i specialtilbud, hvor aktørerne via Kulturtjenesten skaber læringsforløb i tæt dialog og samarbejde med lærerne/pædagogerne. I tilbuddet til specialområdets børn tilrettes forløbene i højere grad børnegruppens behov og læringsmål og fokuspunkter for at imødekomme diversiteten på specialområdet.

Der opleves stor efterspørgsel på forløbene. Børnene kan bl.a. opleve REFA og Fuglsang Kunstmuseum, ligesom Ensemble Storstrøm i maj afviklede en koncert ude af huset i hver kommune udelukkende til børnene i specialtilbud. Lærere og pædagoger har taget godt imod muligheden for at deltage i kulturforløbene og har været uundværlige samarbejdspartnere i udviklingen af de differentierede tilbud. De bidrager fortsat i samskabelsen af nye, spændende oplevelser til eleverne, hvor flere forskellige tilbud løbende kommer til i projektet.

Ved denne midtvejsstatus er der gennemført disse Dannelsesrygsækforløb til børn i specialtilbud:

- Koncerter v/ Ensemble Storstrøm
- Kunstforløb v/ Fuglsang Kunstmuseum
- Bæredygtighedsforløb v/ REFA
- Historieforløb v/ Museum Lolland Falster

I juni 2024 afholder Kulturtjenesten en temadag med erfaringsudveksling fra både formidlere og lærere/pædagoger på Ensemble Storstrøm med henblik på at udbrede god praksis for kulturforløb til specialområdet og sikre at forløbene implementeres videre, når projektet afsluttes.

Anslået har ca. 80 elever fra Lolland Kommune deltaget i forløbene på specialområdet. Endeligt deltagerantal og samt evaluering indhentet fra lærere/pædagoger og kulturinstitutionerne leveres sammen med tilsvarende for almenområdet, efter skoleåret 24/25 når Dannelsesrygsækken indeværende aftaleperiode udløber.

Økonomi

Dannelsesrygsækken er godkendt i både Guldborgsund kommune og i Lolland Kommune for perioden 2023-2025

I Lolland Kommune bidrager Skole- og dagtilbudssektoren med 65.000 kr. pr. år og Kultur og Fritidssektoren med 60.000 kr. pr. år

Indstilling

Administrationen indstiller, at udvalget tager orienteringen om Dannelsesrygsækken og indsatsen for læringsforløb på specialområdet til efterretning.

Beslutning

Fraværende: Leo Christensen

Orienteringen taget til efterretning.

Behandlingsplan

Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget samt Børne- og Skoleudvalget

Bilag

[Link til video om forløb på Reventlowmuseet](#)

[Dannelsesrygsækken - specialtilbud](#)

[Dannelsesrygsækken dagtilbud](#)

[Dannelsesrygsækken skole](#)

Punkt 10: Åben orientering - 11. juni 2024

00.01.00-G01-17-23

Sagsfremstilling

Åben orientering til Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalgets møde den 11. juni 2024.

- Orientering om status på etablering af kunstgræsbanen i Maribo
- Orientering om ny museumsreform - vedhæftet er den politiske aftale som også indeholder oversigt over nuværende og fremtidige tilskud til alle statsanerkendte museer.
- Årshjul for Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget
- Årsregnskab 2023 for Kulturværket

Beslutning

Fraværende: Leo Christensen

Orienteringen taget til efterretning.

Bilag

Politisk_aftale om museumsreform

Årshjul 2024

2023_Regnskabserklæring_090424_Kulturværket_SI.pdf.pdf

2023_Årsrapport_Kulturværket_SI.pdf.pdf

2023_Revisionsprotokollat_Kulturværket_SI.pdf.pdf

Punkt 11: Lukket: Lukket orientering - 11. juni 2024

00.01.00-G01-17-23

Fraværende: Leo Christensen

Orienteringen taget til efterretning.

Punkt 12: Lukket: Godkendelse af referat - 11. juni 2024

00.01.00-G01-17-23

Fraværende: Leo Christensen

Godkendt.